

TELEGRAFUL ROMÂN.

Telegrafulu este de doua ori pe septimana: joi'a si Duminec'a. — Prenumeratiunea se face in Sabiu la espeditura foiei; pe afara la c. r. poste, cu bani gat'a, prin scrisori francate, adresate catre espeditura. Pretiul pnenumeratiunei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a. ear' pe o jumtate de anu 3. fl. 50. Pentru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

Nr 16. ANULU XII.

Sabiu, in 23 Februaru 1864.

tru provinciele din Monarchia pe unu anu 8 fl. era pe o jumtate de anu 4. fl. v. a. Pentru princ. si tieri straine pe anu 12 pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru inteia ora cu 7. cr. sirulu cu litere mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. s. pentru a trei'a repetire cu 3 1/2 cr. v. fa

Circulariulu Episcopescu

pentru conchiamarea Sinodului diecesei greco-orientale din Transsilvani'a pe anulu 1864.

Nr. Cons. 105. 1864.

Adunarea nostra bisericesca din anulu 1860. in §-ulu 12. alu protocolulu seu m'au insarcinatu pre mine, ca la intem- plarea aceea nenorocosa, candu n'aru urma nici o resolutiune mai inalta in obiectulu restaurarei vechiei nostre Mitropolii pana la serbatorea Santului Georgiu 1861, dupa carea aru trebui sa urmeze convocarea unui Sinodu, atunci Eu in in- tielesulu canóneloru, ce prescriu tienerea Sinódeloru anuali, sa conchiemu Sinodulu diecesanu pe 8-lea Maiu 1861.; si de si prea bucurosu amu urmatu eu acestei insarcinari, caci amu si fostu convocatu Sinodulu cestiunatu pe 8-lea Maiu 1861. prin Cerculariulu meu din din 28. Martiu 1861. Nr. Cons. 310., dar apoi curendu dupa aceea amu fostu silitu a revoca tienerea acelu Sinodu prin Cerculariulu meu din 18-lea A- prile 1861. Nr. Cons. 415, in care amu espusu si causele a- manarei aceluia-si Sinodu, insa totdeodata amu si promis serbatoresce, ca fara amanare voiu conchiamá Sinodulu, cum voiu gasi unu tēmpu mai oportunu.

Aflādu acumu tēmpulu oportunu, si totdeodata si necesi- tatea imperativa pentru tienerea unui Sinodu spre organisa- rea trebiloru nostre bisericesci, scolare si fundatiunale, si spre a raportá unei adunari bisericesci cele intemplate in caus'a re- staurarei Mitropoliei nostre, nu intārdiu a escrie Sinodu pe Duminec'a a 3-ea a Santeloru Paresimi, ce cade in 22-lea Martiu in anulu acest'a, si a postí pre Parintii Protopopi, ca pe bas'a §-ului 11. din protocolulu Sinodului anului 1860, si a aculusului lui sub lit. P. (pag. 63. si 126—132. din a- celu protocolu) sa intocmesca cele necesarii spre alegerea De- putatilor.— Membrii sinodului, cari potrivit Statutului pro- visoriu despre Sinodu sub lit. a, b, c, si d, nu se alegu, ci se conchiama directu, acei'a voru priimi dela Mine harthia invitatoria.

Anca mai renduiescu, ca in tote Bisericele nostre e- parchiale in Duminec'a a trei'a in 22. Martiu sa se tiena chiamarea Duhului Santu, ear Duminec'a a patr'a in 29. Mar- tiu Multumita cu docslogia mare dupa tipiculu din Litur- gieriu, seu dupa randuie'la mea, ce amu publicatu cu prile- giulu nostru din anulu 1850.

Din siedinti'a consistoriala tienuta la Sabiu in 20 Febr. 1864.

de totu binele voitriu Archiereu, Andreiu Barone de Siagun'a m. p. Episcopu.

Protocolu, ce s'a luat in siedinti'a Comitetului Asociatiunei transsil- vane tinuta in 1 Martiu c. n. 1864. sub presidiulu ordinariu, fiindu de fatia dd. membrii Comitetului: Petru Manu, Dr. Pa- velu Vasiciu, Nicolau Pope'a, Sav'a Barcianu Popoviciu, Dr. Ioann Nemesiu, Secretarulu II. Ioann Russu, Cassierulu Ioann Brote, Controlorulu Aless. Bacu si Archivarulu Vis. Romanu. D. membru alu comitetului Iacobi Bolog'a din caus'a unei bóle periculose intre unii membri ai familiei, nepotendu fi de fa- tia la siedintia, si-a datu consensulu seu la tote lucrările a- celeia.

§. 1. Esc. Sea D. Presiedinte precandu de o parte-si descopere bucuria sea, ca se afla iarasi in plecut'a positiune, spre a poté presiede la lucrările Comitetului Asociatiunei, totdeodata de alta parte se afla si motivatu a-si descoperi parerea sea de reu, ca din caus'a absentarei la senatulu im- perialu atātu a Escellentiei Sele, cātu si a Rmului D. Vice- presiedinte, pana acum nu s'au potutu tine siedintiele lunarie ale Comitetului dela 6 Octobree a. c. si ca acesta netinere

cu atātu s'a simtitu mai tare, cu cātu ca stipendiele Associa- tiunei pana acum nu s'au potutu impartí; deci in urmare a a- cestor'a propune, ca acesta impregiurare sa se reporteze adu- narei generale venitóre a Asociatiunei cu aceea, ca aceea. sa binevoiésca a luá mesurele de lipsa pentru prevenirea pe venitoriu a atároru casuri.— Concl. u. Propunerea Esc. Sele a Dlui Presiedinte, luandu-se in scrisu si deplina con- siderare si appretiare din partea Comitetului, se radica la valórea de conclusu alu aceluia.

§. 2. Esc. Sea D. Presiedinte aduce la cunoscinti'a Comi- tetului scrisóra In. Guberiu regiu dto 6 Februaru nr. 4458. 1864., prin carea se reserie, cumca incontr'a primirei dd. Grigoriu Bracovanu principe, Pall'a Sc. Falcoianu si G. Cre- tianu in numerulu membriloru Asociatiunei, nu subversara nici o dificultate. Ear cātu pentru fratii Ioanu si Nicolau Ales- siu din Bucuresci, ambii acestia fiindu suditi austriaci, n'au lipsa de consensulu mai inaltu, in intielesulu statuteloru. Se ia spre placuta cunoscintia, si secretariatulu se insarcineza a le tramite respectivele decrete.

§. 3. Se citește o harthia a Esc. Sele, Dlui Cancellaru aulicu, Conte de Nádasdy, dto 29 Octobree 1863., prin carea Esc. Sea in limb'a romana, multiamesce in expresi- unile cele mai calduróse si mai binevoitóre, Asociatiunei transsilvane, pentru alegerea sea de membru onorariu alu acele- ia. — Acest'a se ia spre cea mai imbucurátore cunoscintia din partea Comitetului, si totdeodata se decide, ca trecendu- se in protocolu sa se aduca si la cunoscinti'a adunarei gene- rale a Asociatiunei.

§. 4. Asemenea se aduce la cunoscinti'a Comitetului multiamit'a dlui profesor la academi'a c. r. din Sabiu, Dr. Aloisiu Sentz dto 29 Octobree 1863. pentru alegerea sea de membru onorariu alu Asociatiunei, (concepata iarasi in limb'a romana).— Comitetulu decide, ca si acest'a sa se aduca la cunoscinti'a adunarei generale venitóre a Asociatiunei.

§ 5. Se reporteza despre starea cassei Asociatiunei pe tempulu acestei siedintie; din carea se vede, cumca cass'a Asociatiunei in 1. Martiu possede summ'a totala de 21,619 fl. 21 xr. v. a., si anume: a) in obligatiuni publice, adica urbariale natiunale si de imprumutulu statului in valóre nominala de 4920 fl., b) in assemnatiuni de ale bancii ipotecarie in v. a. 13,500 fl.; c) in obligatiuni private vi a. 1100 fl., si d) bani gat'a, adica in bancnote 1994 fl. 76 xr., argintu 104 fl. 45 xr.—2099 fl. 21 xr., e) galbini in summa 161 si 3 1/2 napoleond'ori, in urm'a conclusului din 6 Octobree § 64. anulu trecutulu s'a schimbatu cu 944 f. 21 xr. v. a. — Erogatеле se suie pana la acesta siedintia la summ'a de 540 f. 16 xr. v. a. — Se ia spre sciintia.

§ 6. Se comunica din partea Inaltului Presidiu guber- nialu dto 29 Iuliu Nr. 4368. 1863, precumca in urm'a des- coperiei Inaltei Cancelarie aulice dto 22 Iuliu Nr. 3354. 1863. stipendiatulu Asociatiunei Ioann Dragomiru in semestrulu I. 1863, a doveditu diligintia indestititóre, prin urmare merita si pe venitoriu folosirea avutului stipendiu. — Se ia spre sciintia.

§ 7. Se presentéza contulu pentru gatirea unei tece pen- tru cártile Asociatiunei in summa de 40 f. v. a. — Cass'a Asociatiunei se insarcineza cu exsolvirea acestei summe.

§ 8. Se presentéza responsulu dlui Colectoru din Zlat- n'a Lazaru Piposiu dto 31 Decembre 1863. cu privire la pla- tirea interesselor obvenitóre dupa capitalulu deobligatu in o obligatiune colectiva a mai multoru domni din Zlatn'a in summa de 800 f. v. a. pe anii 1862. 1863., in legatura cu provocarea comitetului dto 6 Octobree Nr. 220. 1863. Din a- cestu responsu Comitetulu aflādu, cumca respectivii domni s'au obligatu a conferi mai antaiu la fondulu juristiloru, nu- mai panacandu se va infiintia Asociatiunea, si panacandu

voru fi in stare materiala buna; acum insa, dupace acea obligatiune deveni proprietatea Asociatiunei, firesce transpusa fiindu cu contielegerea dloru respectivi prin d. Maresianu, — nu se afla in stare a platí interesele cuvenite, apoi si altfelu cea mai mare parte sunt membrii Asociatiunei: asiá afla cu cale a decide: — cá cass'a Asociatiunei sa se insarcineze, obligatiunea resp. a nu o mai considerá si computá cá proprietate privata a Asociatiunei. —

§ 9. Se ia la pertractare concursulu juristiloru Moise Branisce si Dimitriu Racuciu pentru premiulu de 100 f. v. a. destinatu pentru unu stenografu románu, pentru carele se publicase concursu din partea Comitetului sub dno 6 Octobree 1863 cu terminulu pâna 'n 1 Novembre 1863. Comitetulu luandu in consideratiune probele cele multiamitóre de art'a stenografica, ce le-au doveditu numitii concurenti atátu cu ocaziunea Congressului natiunalu tinutu in 19-23 Aprile, câtu si cu ocaziunea dietei din 1863. i-au aflatu demni de a le assemná respectivulu premiu stenografica de 100 f. si totdeodata pre cass'a Asociatiunei a o insarciná cu exsolvirea aceluia.

§ 10. Secretariatulu aduce la cunoscinti'a Comite'ului, cumca protocoalele Adunárei generale tinute la Blasiu in 7 si 8 Septembrie 1863 s'au tiparitu in 500 esemplare si ca s'au si priimitu in cancelari'a Asociatiunei. — Acestu protocolu, carele consta din 9¹/₂ cóle in 8° sa se venda cu 50 xr. v. a., avendu insa in vedere conclusulu adunárei generale tinute la Blasiu p. 29., ear tóte trei brosiurele, adica prot. adunárei I., II. si III. laolalta sa se venda cu 1 f. v. a. Totdeodata, fiindca actele adunárilor Asociatiunei jacu cea mai mare parte nevendute in cancellari'a Asociatiunei, cu mare dauna materiala a fondului Asociatiunei, asiá secretariatulu se insarcineza a se pune in relatiune cu librarii din patria si de pe airea, si pelánga unu procentu, ce se va poté accordá, — a le tramite in numerulu postitu esemplarie din actele Asociatiunei spre vendiare, in depositu.

§ 11. Cu asta ocaziune Esc. Sea D. Presiedinte descopere, camca spesele tipografiei pentru tiparirea protocolului adunárei generale tinute la Blasiu le iérta in folosulu prosperárei fondului Asociatiunei. — Comitetulu petrunsu de bucuria pentru acésta generositate si bunavointia a Esc. Sele D. Presiedinte, se simte indatoratu a-i esprime cea mai caldurósa multiamita in numele Asociatiunei. (Va urmá.)

Sabiiu in 21 Februaru. (Felurite.) Cetatea nóstra este cercetata la capetulu acestei erne de o nenorocire grea: de o bóla, ce graséza cu repediune straordinaria si a cerutu dejá mai multe jertfe. Bóla acésta e langórea négra (typhus), carea intr'atát'a s'a latitu, incátu bravii medici ai cetáti nóstre, civili si militari, au devenitu prea putini, si nu mai potu corespunde deselorlu chiamári, ce li se facu, si a trebuitu sa róge pre cetatienii a le tramite bilete diminéti'a si la amédi, cá pre bolnavii de prin case sa-i ia de a rendulu si sa nu fia siliti a alergá dintr'o strada 'ntr'alt'a. Intre cei morti pâ'n acum se deplóra d. e. juristulu Mich. Schmidt, si sot'i'a dlu Comite alu natiunei sasesci, Conradu Schmidt. — Caus'a bólei se díce a fi stricarea aerului prin repedeles desghiátiu dupa gerurile cele cumplite din Ianuariu. — Eri plecá de aici spre Itali'a batalionulu III. din regimentulu Mecklenburg-Strelitz, mai cu séma Románi transsilvani.

Reginulu Sasescu in 28 Febr. 1864.

Aici se afla o comisiune bisericesca delegata prin Ven. Consistoriu metropolitanu din Blasiu, inca din 22 Febr. a. c. in persónele Domniloru Canonici Vestemianu si Chirila, si a parochului din Sabad, Danile. Comisiunea acésta au esitu la cererea repetita a inteligintiei románe de aici spre a cercetá asupr'a D. Protopopu GCath. din locu Michailu Crisianu, — se díce ca pentru mai multe abusuri facute in oficiulu seu protopopescu. — Nu voiu intardiá a Ve face si rezultatulu acestei cercetári la tempulu seu cunoscutu. Acumu insa incheiu cu: „Dómne ajuta dreptáti!“

Lucrurile din Galiti'a,

despre cari vorbiramu si noi mai de multe ori, devenira cu tempu totu mai serióse si mai funeste. Comitetulu natiunalu, respective revolucionariu, atátu de infricosiatu prin domni'a sea cea ascunsa misteriósa in Poloni'a russésca, intinsese bratiele sele si asupr'a Galitiei, si mai multe proclamatiuni si impositie de dári, ba si omoruri politice facusera pre regimulu austriacu, celu dealtmintrea destulu de blándu, a inasprí mesurile sele pentru sustinerea ordinii si pentru aperarea averei si a vietiei cetatieniloru sei. In fine nici mesurile acéstea aspre nu se aretara destulu de eficace, si asiá Maiestatea Sea Imperatulu se vediu constrinsu a emite unu ma-

nifestu imperatescu, prin care se proclamastarea de asedia asupr'a Galitiei si a Cracoviei. Manifestulu e datatu din 24 Februaru a. c. si subscrisu de Maiestatea Sea Imperatulu si de toti ministrii. — Elu cu tóte ca fu o cerintia imperativa a tempului si e petrunsu de spiritulu celu mai placabilu, totusi de siguru nu va lipsi a face satisfactiune mare, nu numai in Austri'a, ci in tóta Europ'a. La tóta 'ntemplarea positiunea regimului nostru, si afara de aceea grea, prin lucrurile din Galiti'a a devenitu póte cea mai grea din Europ'a; cáci lángha dificultátile dinafara eata acumu si altele mai mari inlauntru. Dea cerulu, cá sa nu fia silitu regimulu, a tiné nefericéti'a tiéra multu tempu subt acésta mesura esceptiunala, ci—dupacumu termina manifestulu—sa se redea tierei câtu mai curendu bunatátile ordinii legale si cu ele garantiile salutei publice!

Varietáti si noutáti de di.

(O serbatóre pentru Galilei.) Universitatea din Iasi, dandu mân'a cu universitátile sorori din Itali'a, serbá in 18 Februaru aniversara treisecularia (de 300 ani) de la nascerea renumitulu astronomu Galileo Galilei. „Tribun'a romána“, pretós'a fóia reinvieata, sacrifica mai jumetate din nr. seu 172, pentru de a spune importantia acestui mare barbatu alu sciintelor si alu adevérului. Eata ce díce ea:

„Luni'a trecuta avuramu si noi ofesta academica in Iasi, prim'a solemnitate de genulu acésta ce s'au potutu vedé de unu publicu románu de cându Románii nostri suntu pe lume. Universitatea din Iasi, in acordu de simtieminte cu universitátile italiene, au voitu a serbá treisecularia aniversaria a nascerei lui Galileo Galilei. Acestu mare geniulu alu stiintelor esacte, acestu sublimu filosofu alu sciintei moderne, acestu professoru necomparabilu, acestu scriitoru ingeniosu, n'au fostu numai unu aflatoriu de adevéruri, au fostu initiatorulu energicu alu metodului experimentalu in descoperirile sciintifice.“... Apoi dupace espune momentele principale ale vietiei lui Galilei, continua: „Universitatea din Iasi, care este voiósa a dá studiiloru sale o directiune sciintifica seriósa, au facutu ce au potutu pentru a dá memoriei lui Galilei onórele cuvenite. Ne paré reu, ca nu potemu pune astadi subit ochii cetitoriloru nostri cuvintele ce s'au rostitu atátu de cátra d. rectorulu universitáti (dr. Maiorescu Red.) in numele corpului profesoralu academicu, câtu si de cátra junele juristu Roiu din partea studentiloru nostri. Publiculu celu mare, care n'au potutu esistá la solemnitate, aru vodé celu putinu, in ce termini escelenti s'au espresu d. Maiorescu asupr'a importantiei de a se formá intre Itali'a, sor'a nóstra maióra in sciintie, si intre Romani'a, ce abia deschide ochii la lumina, acele legaminte indisolubile, ce sciintia singura le póte face pe deasupr'a totoror obstaculeloru.“...

(Esameniele semestrale la academi'a c. r. de drepturi din Sabiiu.) (Tramisu.) Din 12/29 ale l. c. au decursu aici la Academi'a c. r. de drepturi esameniele semestrale din diferitele obiecte juridice. Cu privire la rezultatulu generalu, ce l'au reportatu zelosii nostri Juristi in finea unui semestru de 5 luni de diligintia, potemu díce in faptu, ca acél'a este laudabilu; cáci dintre cáti s'au supusu la esamene, din caus'a morbositatei nu s'au reprezentatu 4, dar potemu fi falosi cu aprópe la 20 de individi románi intre eminenti, pecandu cu calculu de class'a a II. abia fura vreo 10, dintre cari, judecandu fára partinire, unii au de a se luptá nu numai cu materi'a studiiloru, dar fórté multu chiaru si cu limb'a straina (germana) in care se predau studiile; altoru—primianisti, — cá unoru óspeti noi la més'a verde—nu le este cunoscuta inca metod'a esaminárei, cuantitatea de sciintia ceruta de cátra dd. esamenatori s. a. Cu 8 Martiu a. c. cal. n. se va 'ncepe semestrulu II; totu intr'acea di se va ceti si catalogulu generalu prin D. Directoru Dr. Müller.

(Bazarulu damelor din Pest'a.) Mai multe dame de rangurile cele mai inalte din Pest'a avura fericit'a idea, de a colectá intr'unu modu productivu pentru lipsitii din Ungari'a. Spre scopulu acésta facura unu felu de târgu—bazaru,—unde cele mai elegante, mai frumóse si mai ilustre dame ale capitalei Ungariei in rendu cu muieri de starea media cetatienésca vendura zacharicale, cárti, sticlaria, porcellanu, bere, vinu si alte máfuri felurite pentru pretiuri indiecite si insutite, dupa bunavointia cumperatoriloru, spre a se dá apoi banii adunati pentru alinarea lipsei. „Auror'a Romána“ aduce in nr. 4 o schizza fórté interessanta despre acéstu bazaru, asupr'a cáru'a tragemu atentiunea totoror, dar mai cu séma a damelor románe. Dintre tóte damele sa fia escelatu prin frumsetie si suavitáte principés'a Odescalchi si dómni'a de Herzfelder. Celu mai bunu târgu póte-lu facé con-

tés'a de Zichy, carea vendă domnului Pavelu de Almásy o sarutare cu 1000 f. — Astfelu sciura manifestă damele din Pest'a filantropi'a și patriotismulu lor! Resultatulu bazarului, care tînu din 11 pîna'n 14 Februaru, fu, ca se adunara pentru cei lipsiti că venitu curatu 34,919 f. 9 xr. — Barbatii din class'a aristocratica se dîce ca inca voru face o asemenea serbatóre, unu caruselu, adica o alergatura cu cai și carutie. — Resultatulu balului romanescu, tînutu in Brasiovu in 12/24 Ian. 1864 in folosulu fondului reuniunei femeiloru române, a fostu dupa impregiurări destulu de imbucuratori. Pest'e totu s'au vendutu in Brasiovu 257 bilete à 1 f. 50 cr., face 385 f., 50 cr. Din acestea s'au acoperitu spesele balului cu 224 f. 20 cr. Remâne dăra folosu curatu pentru fondulu reuniunei 161 f. 20 cr. v. a. — Brasiovu 12/24 Fauru 1864. Comitetul reuniunei fr. — G. T.

Din imprumutul de 6,500,000 f. menit proprietariloru mai mici pentru usurarea lipsei, 1,000,000 f. asemnati pentru comune s'a și impartitu, din care urmatórele comitate au priimitu urmatórele sume: Comtulu Aradului 100,000 f., Cot. Bichisiului 50,000 f., Cot. Bihorului 30,000 f., Cot. Borsiod 30,000 f., Cot. Cînadului 50,000 f., Cot. Ciongradului 50,000 f., Cot. Hevesiu 110,000 f., Cot. Carasiulu 50,000 f., Cot. Pestei 10,000 f., Cot. Timisiorei 200,000 f., Cot. Torontalului 220,000 f., Cot. Zemplin 20,000 f., Cerculu Aiduciloru 30,000 f., Cerculu Jazigiloru și Cumaniloru 50,000 f. — Summ'a 1.000,000 f. —

Millionulu alu doilea inca se va împarti cātu mai curendu, și atunci se va face despre acést'a aretare că sa se convinga publiculu, cumca guvernulu se ingrîcesce, că tôte comunitătile lipsite sa se impartasiésca in cātu e cu putintia. „Conc.“ —

(O colecta pentru cei lipsiti din Ungari'a.) In Londr'a s'a formatu sub conducerea consulelui generalu din marele ducatu Hessen, dd. Worms și Merton, unu comitetu, pentru de a stringe bani pentru cei lipsiti din Ungari'a. Din colect'a acést'a resultara 29,869 f., cari se și tramisera Cancelarului aulicu ungara prin ministeriulu de externe. — Totu spre acestu scopu tramise negociatorulu-mare Schey din Londr'a 28,000 f.

(Salvare de onóre.) Subscrisulu, care dela a. 1850 încóce, a imbracatu felurite posturi publice, și si-au implinitu chiamarea spre deplin'a multamire a prepusiloru sei, întemplantu-se in anulu 1861 impuscarea unui Ziganu, prin neadormitul meu inimicu A. F. amu fostu proclamatu și aretat ca eu asi fi faptuitorulu, și si dupace o comisiune esita in fat'a loculu a constatat in modulu celu mai invederatu nevinovat'a mea, contrarii mei, mituindu marturii mincinoșe, și anume pre S. H., N. C. și Zs. P. asupr'a mea, cerca a me ruina cu familia-mi cu totu. Deci in interesulu onórei mele și a familiei mele, carea-mi e celu mai scumpu bunu din lume, declaru in publica deplin'a mea inocentia, și rogu pre numerosii mei amici a nu dá crediamentu faimeleru false respandite cu malitia asupr'a mea. Fili monu Plaste, notaru comunulu in Zlătn'a. —

(Intolerantia serbésca.) Dupa o corespundintia a „Concordiei“ datata din Versietiu, Consistoriulu de acoto a opritu întrebuintiarea litereloru latine din partea Româniloru, nefiindu aceste literel romane. — De va fi adeverata acést'a referada, apoi Consistoriulu acést'a prin adunecile sele strabateri in sciintia si-arú fi pusu unu monumentu pentru tôte vécurile. —

(Demnu de imitatu.) In 16/28 Februaru se facu in Bai'a de Crisiu unu balu, alu cărui venitu curatu fu menit pentru infiintierea unei bibliotece de imprumutu la gimnasiulu româna orientala din Bradu. Onóre fratiloru din Zarandu, cari inca nainte de a se înfiintia, respective de a se deschide gimnasiulu insusi, se sciura ingrijii pentru consolidarea și assecurarea lui! Dorim, că resultatulu sa fia cātu se pôte de splendidu, că astfelu sa se póta ajunge in modulu celu mai multamitoru nobilulu scopu, spre care se tînde, și sperâm, ca Românii de pretotindenii, cu deosebire inteligentii, voru concurge cu câte unu fileriu pentru acést'a scumpa lumina a Zarandului. —

(Om eni betrâni.) Pe stradele Parisului se preumbla inca (nu va fi moritu) unu soldatu betrânu de 106 ani a subtióra cu sol'ta sea de 104 ani. Totu acolo erá de curendu o pomaritia de 117 ani. —

(Earna grea.) In Adrianopole—Turci'a—și'n satele deprimpregiuru, dupa unu comunicatu alu „Jurnalulu de Constantinople“ au peritu de frigu in earn'a acést'a la 200 ómeni. —

(Om oru.) Oprea Poplaceanu locuitoriu din opidulu Resinari sub Nr. casei 233, si-au junghiatu nevast'a, anume Ann'a, cu cutitul in cõpsele piciorului stângu Dumi-

neca, in 16 sear'a pela 10 óre, și nefericit'a și mori nóptea. Acestu omu nevoiasu a mai comisu odata unu omoru. —

Principatele române unite.

Din Romani'a reproducem dupa „Buciumulu“ óre cateva fragmente de articuli, care ne dau ocaziune a cunoșce încātu-va situatiunea atātu in cele interne ale tierei, cātu și in cele ce atingu politic'a esterióra. —

„Cestiunea cea mai importanta a dilei suntu astadi concessiunile ce voru sa se faca pentru drumulu de feru in tiér'a nósra. —

Nu este o idea buna, nu este o idea salutară, care sa se iveșca, și contr'a carei'a sa nu se ardice, sa nu se improvi-seze cete de patrioti cari s'o intortocheze, s'o escamoteze, că sa întórca in profitulu loru personale ori ce calamități, chiaru publice, aru causá intortochiările și escamotările, ce facu ei acelorui idei mari și salutare pentru patria. Agenti politici din camer'a oligarchiei, care jóca interesele nationali in profitulu strainiloru, care jóca interesele democratiei și ale poporului român in beneficiulu oligarchiei, și privilegiatiloru, au devenitu și samsari de comerciulu, că sa jóce și interesele, și prosperitatea materiale, și viitoriulu, intereselor material ale capitalistiloru straini. —

Aretaramu in numerile trecute ciud'a nósra asupr'a evaluárilor exorbitanti a drumurilor de feru in tiér'a nósra, in comparatiune cu drumurile de feru din celelalte pãrti ale Europei. Dara óre numai acést'a ar trebui sa ne sperie? Statulu va sa garanteze pe unu tempu, mai egal cu eternitatea 7, 8 și dupa altii pãna la 15 % unu capitalu indefinitu; va sa garanteze cu pozitivu unu capitalu fictivu, prin care garantare, negresitu, neaperatu, are sa easa din tiér'a pe totu anulu, celu mai pucinu, totu ceea ce ne remâne din venitululu monastiriloru ce se diceau inchinate, adica, desrobindu aceste venituri din mánile siubrede ale calugariloru greci, sa le dăm in mánile viguroșe ale bancheriloru straini. Pentru ce? — Pentru-ca, — dicu organele coalitiunei celei implacabile a totu ce este interesu national român, — prin acést'a o sa angagiamu pe acesti bancheri sa se intereseze de sórtea nósra; și pentru că sa putem dice și noi, ca avemu unu crampeiu de drumu de feru pe o particica a Romaniei, facutu de cãtra straini, cu banii nostri sub firm'a lor! —

Noi vedemu urdirea unui Statu ignobile, unui Statu de bani, unui Statu strainu, urdindu-se prin acést'a in Statulu nósru; noi vedemu o robire adasa asupr'a nósra chiaru prin chiamarea nósra, și ne înfiorâm; dara ceea ce ne cutremura și mai tare este robirea pentru 30 de ani a minelor nósre de arama, de feru și de carbuni de pamentu, stainului; crearea unui monopolu teribile asupr'a materieloru de viétia ale unui Statu ce voiesce sa traiésca prin elu insusi, și cari materie sa fimu noi siliti, — cându vomu voi sa facemu și noi câte ceva, — sa alergâm la straini in tiér'a nósra, sa cumperâm dela straini productulu tierei nósre cu pretulu cu care va binevoi ei sa ni-lu taxeze; vomu fi siliti, — cându vomu avé nevoia de arama, de feru și de carbuni de pamentu seosi din muntii nostri, — sa ne cumperâm acestea dela strainii ce voru face legea in tiér'a nósra! —

Lectorii nostri voru fi afflatu, ca patriotii, cari voescu sa robésca tiér'a strainiloru, unii propunu, și cei alti voru sa acorde, privilegiulu, monopolulu a esploata numai compani'a drumurilor de feru, in cursu de 30 de ani, ori ce mina de arama, de feru și de carbuni de pamentu in tiér'a nósra; și ca numai dupa termenulu de 30 de ani sa mai póta si altu cineva, statulu seu particulari, sa esploateze și ei asemenea mine, cându concurenti'a va fi liberă; pana atunci insa, o generatiune de Români sa privésca, cum strainulu, care zleesce vistier'a Statului, esploata și averile subterance ale patriei lor, fara că Statulu sa póta trage celu mai micu folosu din tôte aceste averi. —

Pe cându sub Voda Bibescu o compania rusésca, compania Trandafirof, venise sa cêra a esploata mine de diferite metaluri din muntii nostri cu marile avantagie ale proprietariloru, dându și statulu o a diecea parte din totu ce voru esploata, fara că guvernulu sa fia obligatu intru ceva; strigaramu atunci toti, poeti și prosatori, diuaristi și deputati, junime și betrâni, commercianti și boieri, sa nu priimim sa faca cuibu strainulu in tiér'a nósra, sa nu priimim a ne robi tiér'a, macar ori cātu de mari aru fi avantagiile ce ne propunu strainii: bietulu Trandafirof plecá de la noi cu o finta cãda. —

Acea robire, de care ne temeamu atunci, se propunea numai pentru 25 de ani, și acést'a robire, pe care o platimu noi cu unu strafu perpetuu de mai multe diecimi de ani, se propune acum pentru 95 de ani! — Noi strigâm ca este. —

... celu pucinu o neprevedere, si liberu fia-căru'a sa ne judece astadi cum va voi: mâine cei amagiti ne voru binecuvânta si voru asvârli blestemulu si anatem'a peste toti amagitorii.

Atingetoriu de politic'a esteriôra, carea implica si pe a României dice „Bucimulu“:

Diarele straine ne introduc din ce in ce in politic'a generala a Europei. Cându organele cele mai seriose vorbescu despre noi, tacerea noastră este imposibilă.

Evenimentele se precipită cu o graba nespusa. Conflictulu dela Nord, prin diuarie celu pucinu, ajunge sa ne atraga si pe noi. In diuariulu la Presse dela 22 Februaru, unu articulu subsemnatu-de d. J a u r e t ne introduce si pre noi in torentu, cu ocaziunea conflictului dela Nordu, in modulu acest'a:

„O escadrilla danesa se prepara a merge in marea adriatica căsa tulbure comerziulu austriacu. Presinti'a acestei flote pôte provocă patriotismulu celu inflamabilu alu peninsulei italiene. O ruptura este eminente intre Pôrta si Principatele Dunarene, a căroru aliantia cu Serbi'a si cu Montenegro nu mai este astădi unu misteru; effervescinti'a este asiă de mare chiaru in sinulu Austriei încātu guvernulu, convocându dietele provinciali pentru inceputulu lui Martiu, esclude din acēsta convocare Galiti'a; Prussi'a mobilisă nouē corpuri de armata, că cum aru fi in ajunulu unui mare resbelu.

Nici odata starea bolnava a Europei nu ni s'a părutu cu asiă mari simptome etc. . . .“

Nu numai atātu. Din siēse puncte ale Europei se intinde mai cu sēma privirile asupr'a noastră: dela Paris, Londr'a, Frankfurt, Vienn'a, Bruxelu si Constantinopole.

In diuariulu Europ'a din Frankfurt dela 20 Februaru gasimu, sub titulu semnificativu: s i m p t o m ' a a l a r m a t a i n c e s t i u n e a O r i e n t e l u i , o nota a lui Fuad pasia cătra Domnitoriulu Românloru, prin care nota Turculu se silesce sa declare nulu votulu pentru secularisarea averiloru monastiresci, sub protestulu ca Turci'a este putere suverana a Principatelor si suverana a părții interesante in afacerea averiloru monastiresci.

Dupa reproducerea acestei note, diuariulu Europ'a adauge:

„Acēsta scrisôre a produsu la Bucuresti si in tōta Romani'a o impresiune profunda care a isbitu atātu de multu spiritele încātu, din Carpati pâna la Prut, s'a veditu in not'a Portiei otomane semnalulu datu Romaniloru a se prepară de lupta si totu de odata pentru douē destine. . . .“

„Se scie ca Principele Cuz'a nu s'a clintitu de locu inaintea semnificărei inaltei Porti sprijinita de asta data de Russi'a, de Angli'a, de Austri'a si de Prussi'a, si camer'a deputatiloru a respunsu la veto alu marelui viziru si la observările agintiloru consulari ai puteriloru susu numite prin voturi nōne, sanctificându că sa nu se mai revôce secularisarea monastiriloru pretinselor locuri sante.

„Ast'a e asiă, pentru ca in alu 19-lea seculu, chiaru la Bucuresti si la Iasi, se crede in triumfulu solutiuniloru cari, că acea a monastiriloru, inaltia totdeodata legalitatea, moralitatea si proprietatea publica.

„Pôrta otomana nu a potutu sa nu cunôsca importantia acestoru resistintie entusiaste la cari popôrele se radica cu tōta mâni'a si cu tōte sperantiele loru. Si Pôrta mariă numerulu bataliōneloru sele concentrate la Vidin, celebra fortaretiă, ce se radică pe rip'a drēptă a Dunării in faci'a unui modestu in sa eroicu orasielu român Calafatu, Pôrta privi'a c'unu ochiu neliniscitu armarea Principatelor.

De aceea, marele viziru Fuad pasi'a a adresatu o noua scrisôre Principelui Alessandru Ioann I, spre a-lu intrebă cu ce scopu se armēza Principatele si sa-lu sommeze ôre cum sa inceteze acele armări.

„Lucrurile nu voru sta aci.“

Diuariulu la Presse din Paris, totu dela 22 Februaru, revine si elu asupr'a acestei cestiuni si dice:

„Secularisarea monastiriloru, votata de adunarea româna, pare ca face sa intre cestiunea Orientelui intr'o fase vijeliōsa. Pôrta a protestatu contr'a acestei secularisări, in numele protocolului XIII alu conferintiei de la Paris; Europ'a ne aduce astădi chiaru o scrisôre adressata de marele viziru Fuad pasi'a cătra Principele Cuz'a; in acēsta scrisôre marele viziru declara de nevenitu votulu adunării.

„La acēsta scrisôre care datēza de la 2 Ianuariu, Principele n'a respunsu, si adunarea, prin numeroșe voturi, a intăritu că sa nu ne mai revôce secularisarea monastiriloru.

„Care e astădi situatiunea? Pôrta a transmis intăriri considerabili pe marginile Dunării; ea a concentratu trupe la Vidin. In facia, pe rip'a opusa a Dunării, se afla orasielulu Calafatu, imprejurulu căru'a Principele Cuz'a, din parte-i, a concentratu trupe; si scimu acum ca marele viziru a adres-

satu Principelui Cuz'a o a dōu'a scrisôre sommându-lu sa se desarmeze.

„Trebuie dēra a comptă pe cea ce e nepreveditu: resbelulu depinde dela imprudinti'a unui basibuzucu.“

In diuariu Le Si è cle dela 19 Fevruariu, gasimu sub titulu R o m a n i ' a preseurtarea unei correspondintie din Bucuresti din care luămu următoriele pasagie.

„S'a pusu cestiunea la Constantinopole de o intervenire in Principatele Unite, intervenire inspirata de Russi'a si incredintiata Portiei. Din fericire pericolulu s'a departatu, sperămu; dara nu a fostu surprindiatoriu? Si ce! Turci'a s'ar insarcină că sa nutreșca turburări in provinciile sele, provocându unu resbelu fatatalu cu Romani'a?

„Inalt'a Pôrta, necunoscendu adeveratele sele interese, arunca-vă de nevoia pe Romani intr'o aliantia contr'a ei, cu Serbiu, Bulgariu, Montenegriniu?

„Tōte acestea suntu pré adeverate, si cu tōte astea Turci'a erăsa inchida ochii si sa deschida bateriele sele contr'a noastră.

„Scantei'a, in aeeveru, plecà dela cabinetulu principelui Gortschakoff in 15/27 Decembre; si, fara prevederra amasadoriului Franciei, ea pune pôte focu la cestiunea Oriintelui. Ministrulu affaceriloru straine din Russia nu consilia nimicu mai putinu de catu ua provocarea din celle mai violenti din partea Portiei, adica unulu din aelle acte revoltatorie cari determina resistinta.

Correspondintele espica ca intentiunea Russiei de a mană pe Turcia in principate nu e nici de cum pentru apararea credintiei ortodoxe, cuventulu presuppusu pentru care plăca Czarulu in voiagiu chiar si spre Constantinopole, nici pentru respectulu platoniceu alu protocolului XIII. din conventiunea de la Paris, si adaoge:

„Ceeace preocupa Russi'a este dea smulge nefericită Polonia de sub atentiunea caldurōsa a Europei, punendu-i sub ochi marea cestiune gat'a a aprinde cestiunea Orientelui.“

Prospectu politicu.

Angli'a platesce scumpu neinvorea la congressulu propusu de Franci'a, căci cest'a din urma nu va sa clatēsa nici o urma de locu spre a se apropiă de cea dintăiu. E fôrte semnificativu respunsulu lui Druyn de Lhuys datu lordului Cowley: ca Franci'a recunôsce bunatatea conferintieloru, in sa numai in principiu, precumu recunoscara si puterile celelalte bunatatea congressului.

Pecandu curgu asiādara o summa de togmeli intre diplomati asupr'a conferintieloru, cari au de a aduce pacea in tre puterile beligerante, audămu, ca Danii lasa sa stea Prussii in buna pace inaintea siantiuriloru la Düppel si a ocupatu insul'a tinătore de Holstein, Fehmaru si in apropierea insulei au statiuatatu o corabia de resbelu. Prin positiunea acēst'a Danii amenintia cōstele Holsteinului intocmai cumu amenintia Schleswigulu din insul'a Alsen.

Mai enigmatice suntu scirile cele surde din Germani'a, pe cari diuariile englese le classifica de premergătoarele unei erumperi in Germani'a. In a cui favôre si pentruce nu scimu. Diuariile vienese inca incepu a fi ingrijite de adunările ce se petrecu mereu in federatiune. „Impulsulu celu mare nationalu“ dice Btschfr. nu au pututu ajunge pâna acumu la nici unu resultatu; se pôte de aci incheia ôre, ca elu si de aci incolo va remanea fără de efectu?“

Preturiile de piatia

din Sabiuu, Vineri in 21 Febr. (4 Martiu) 1864.

	fl.	xr.
Grăulu de frunte, galēt'a nemt. (Metzen) *)	3	73
„ de midilocu „	3	47
„ de cōda „	3	20
Secar'a galēt'a nemtiesca (Metzen) *)	2	40
„ de midilocu „	2	53
„ de cōda „	2	27
Ovesulu de frunte, gal. nemt. (Metzen) *)	1	77
„ de midilocu „	1	80
„ de cōda „	1	73
Cucuruzulu galēt'a nemtiesca (Metzen) *)	2	27

*) 3 galete nemtiesci suntu 2 galete ardelenesci.

Burs'adin Vienn'a 22 Febr. (5 Mart.) 1864.

Metalicele 5%	71 40	Actile de creditu	178 50
Imprumulu nat. 5%	79 55	Argintulu	118 75
Actile de banca	772	Galbinulu	5 71